

PERIPEȚIILE LUI NASTRATIN HOGEA

Traducere din limba persană și note:
MIHAI CERNĂTESCU
NASER NIKOUBAKHT

EDITURA HERALD
București

Cuprins

<i>Prefață</i>	5	Experiența	29
<i>Notă asupra traducerii</i>	9	Insomnia	29
		Nevoia de doctor	29
Eu cine sunt?	11	Boală ciudată	30
Cerșetoria	12	Mâncarea de vinete	30
Visul	13	Băiatul	
Găinile	13	neînțelegător	31
Hogea la război	14	Mai bun	
Bătaia	14	decât măgarul	32
Unde e Dumnezeu	15	Hoțul de pâine	32
Creșterea omului	15	Negoțul	33
Predica	15	Numărarea stelelor	33
Nastratin Hogea		Vânzarea măgarului	34
mănâncă supă	16	Iertarea lui Nastratin	35
Explicația	17	Ulciorul	35
Compensare	18	Răspuns respectuos	36
Vorba	19	Vânzarea casei	36
Păcăleală	19	Datoria	36
Învățătura vițelului	20	Somn dulce	37
Omul fără cap	21	Știe ea	37
Om deștept	21	Ruga la Dumnezeu	38
Dovada prostiei	22	Prostia	39
Chemarea la rugăciune	22	Minciuna	40
Neașteptat	23	Măgarul fără coadă	40
Dator măgarului	23	Și eu la fel	40
Nastratin Hogea sărac	24	Turbanul cel mare	41
Foarfeca scumpă	24	Măgarul econom	41
Blestemul mamei	25	Noaptea nunții	42
Mâncarea	26	Dorința nevastei	42
Goana	27	Vârsta	43
Descoperit		Trei proști	43
și experimentat	28	Banii lui Nastratin	44
Horoscopul	28		

Medicina lui		Nu fi supărat	66
Nastratin Hoge	45	Mare prost	66
Adevărul	45	Stimate hoț	67
Socoteala	46	Oțet de șapte ani	67
Plânsul	46	Lungimea lumii	68
Sfatul	47	Eu cine sunt?	68
Copilul	47	Fiecare cu a lui	69
Facerea lumii	48	Stăpân sau slugă	69
Concurs de călărit	48	Haina târnăcopului	69
Peștii la soare	49	Vreme de	
Ocupația	49	primăvară	70
Moartea lui Nastratin	50	Abia sosit	70
Despre moarte	51	Hoge sărman	71
Nu știu	51	Socoteala	71
Echitabil	52	Împrumut	72
Halatul	52	Zilele intrate la apă	72
Sfârșitul	53	Iertarea păcatului	73
Găzdă primitoare	54	Luna plină	73
Oaspeți nepotriviți	55	Rușine	74
Oaspetele lui		Busola	74
Dumnezeu	56	Vițelul	75
Înghițitura	57	Calitățile brânzei	76
La țară	57	Sărmanul	76
Cunoștință	58	Păcăleli	77
Lecție de viață	58	Astronomul	78
Oaspete neinvitat	59	Coadă măgarului	78
Mâncare completă	59	Nastratin arhitect	80
Mulțumirea	60	Istețime	80
Închinare		Judecată dreaptă	80
de mulțumire	60	Partea mai mare	81
Pomana	60	Vorba măgarului	81
Pantofii norocoși	61	Boala nevestei	82
Nastratin Hoge		Vă rog	82
cântă	61	Obosit	83
De rușine	62	Supărat și	
Puii în doliu	63	îngrijorat	84
Legea lumii	63	Fără plată	84
Înotul	64	Măgarul nărăvaș	85
Mama lui Nastratin	64	Pepenele și nuca	85
Nevasta urâtă	65	Arătatul cu degetul	86
Săracul măgar	65	Broasca	86

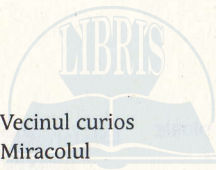

Măgarul judecător	87	Peștele	110
Samarul măgarului	88	Regretul tinereții	111
Hoțul nevinovat	88	Scuze	111
Măgarul și rodiile	89	Somn dulce	111
Dorința	90	Luna	112
Chemarea la rugăciune	90	Onorabil	112
Vizita	91	Mâncare grasă	113
Păcatele	91	Amenințarea	113
Tunetul	92	Pofta	114
Alchimia	93	Minunea	114
Depășit	93	Moștenirea	115
Visul de trei dinari	94	Casă în rai	115
Împrumutul	94	Să dea Dumnezeu!	116
Mâncarea și ușa	95	Tu ești nap	117
Cu gândul la halva	95	Nevasta fără nume	117
Răspuns prompt	96	Ceartă pe acoperiș	118
Eu ce spun, tu ce auzi...	96	Generozitate	118
<i>Dogh</i>	97	Două neveste	119
Dorința	98	Renașterea	120
Distanța	98	Generos	120
Oaspete supărător	99	Nevasta sașie	120
Donația	100	Plata broaștelor	121
Părerere de rău	100	Vinovată fără vină	122
În schimb	101	Amintirea scumpă	122
Ulciorul	102	Lauda	123
Împărțeala	102	Ori una, ori alta	123
Cuiul	102	Dovedirea lui	
Durere fără leac	103	Dumnezeu	124
Întrebarea corectă	104	Al patrulea cer	124
Hainele murdare	105	Rezolvarea	125
Viața de apoi	105	Cămilele	125
Pași de hoț	106	Subiectul principal	126
La război	106	Proștii norocoși	126
Socoteala	107	Nastratin ajunge doctor	126
Călăreț priceput	107	Scuze	127
Hogea oropsit	108	Copil deștept	127
Liniștit	108	Sfat părintesc	128
Prezentare	109	Importanța cefeii	128
Puterea tinereții	109	Să trăiască!	129
		Schimbarea	

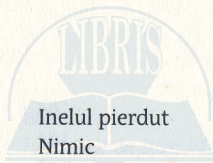

hainelor	129	Chipul diavolului	149
La vreme de furtună	130	Vorba vacii	149
Mintea la cap	130	Nevasta fără minte	150
Urletul câinilor	131	Tremurat	150
Locul secretelor	131	Doamne ferește	150
Primire	131	Haine scumpe	151
Pomana	132	Casa fără acoperiș	151
Istețime	132	Lapte de vacă	152
De ce?	133	Ciorbă de iepure	152
Urechea bolnavă	133	Haine groase	153
Dorința	134	La închisoare	153
Prăjituri	134	Coadă cocoșului	154
Răspunsul	135	Supărarea mortului	154
Prea mult	136	La judecată	155
Îngerul	136	Câinele de	
Adam	137	vânătoare	155
Gustarea	137	Poetul	156
Grădinărit	138	Nastratin poet	156
Medicină	138	Diavolul din vis	157
Hogea și pisica	139	Iubirea	157
Din familie	139	Firul domnului	157
Fără voie	140	Faci cum știi	158
Cunoștințe	140	Partea lui Nastratin	158
Sinuciderea	141	Raiul sau iadul	159
Scrisul	141	Mângâierea bărbii	160
Fără probleme	142	Mirosul urât	160
Muzica	142	Scrisoare de	
Raiul și iadul	143	departe	161
Acasă	143	Numele Domnului	161
Socoteala corectă	143	Versuri de toaletă	162
Ideea	144	Casa lui Nastratin	163
Tratamentul	144	Primarul cel ieftin	163
Cartea de filosofie	145	Vorbele peștilor	164
Mormânt vechi	145	Peștii sărați	164
Siguranță	146	Nunta vecinului	164
Împărțeala corectă	146	Plata cu aceeași	
Capul spart	147	monedă	165
Oameni primitori	147	Hotărâre religioasă	165
Picioarele		Porumbelii fripți	166
măgarului	148	Memoria	166
Scara cerului	148	Pui de somn	166

Vecinul curios	167	Izvorul	184
Miracolul	167	Focul iarna	184
Jumătate	168	De obicei	185
Cauza morții	168	Bravo!	185
Om rău	168	Acceptarea	
Zi proastă	169	rugăciunii	185
Vizită		Politețea	
întâmplătoare	169	nepotrivită	186
Fără minte	170	Vocea lui Nastratin	186
Turbanul cult	170	Fierăstrăul	186
Sculatul devreme	170	A murit pisica	187
Amintire	171	Păreră de rău	187
Urechea sau capul	171	Scărpinatul	188
Binecuvântare	172	Doi judecători	188
La cumpărături	172	Nastratin călărește	
Miros de supă	173	invers	189
Datoria	174	Pansament cu vată	190
Măgarul lui Timur	174	Despre vaci	190
Cinci degete	175	Politețea	191
Casă sărmană	175	Cunoașterea	
Rugăciune		datoriei	191
fără efect	176	Nastratin poștește	
Grăbitul	176	mai mult	192
Oala cu bumbac	177	Lumea cea strâmbă	192
Ochelarii	177	Minaretul	193
Secretul genezei	177	Rugăciune într-un	
Ouă de rață	178	picior	193
Postul islamic	178	Nastratin și chitara	193
Pe vapor	178	Despăgubirea	194
Napul	179	Plata frizerului	195
Cutia cu bijuterii	179	Oaspetele prost	195
Fuga de moarte	180	Ciorba de găscă	196
Un pantof	180	Creierul lui	
Plapuma	180	Nastratin	196
Răspuns		Lucrarea destinului	196
la întrebări	181	Sforăitul	197
Trup și suflet	182	Cioara	197
Tuciurile	182	Capul vacii	198
Coșciugul	183	Transpirația neagră	199
Formarea stelelor	183	Dorința lui	
Plesnesc de sătul	183	Nastratin	199

Inelul pierdut	200	Fuga prin ploaie	218
Nimic	200	Supa rece	219
Leac pentru sughiț	201	Probă de moarte	219
Mantaua	201	Amintirea tinereții	220
Așternuturile	202	Un sfânt modest	221
Amenințarea		Avarul	221
măgarului	202	Treabă importantă	222
Femei și bărbați	203	Însănătoșirea	222
Condiția divorțului	203	Problema	223
Ulcica	204	Cuiburi vechi	223
Fapta bună	204	Toporul și pisica	224
Necinstea	204	Mirosul neplăcut	224
Soarele sau luna	205	Al patrulea nefericit	224
Chibritul	206	Motiv suficient	225
Bobul de strugure	206	Copilul precoce	225
Casa măreață	207	Minciuna	226
Căscatul	207	Capra sărmană	226
În ajutor	208	Turbanul	227
Vaca iute	208	Rugăciunea	
Promisiune	208	de vineri	227
Cu cuțitul	209	Hogea sub papuc	227
Mai prost		Pat de patru	
decât Hogea	209	persoane	228
Privighetoarea	210	Nastratin în doliu	229
Nap sau scară?	211	Păcăleala	229
Caftanul		Brățara	230
judcătorului	211	Leacul bolii	230
Funia puțului	212	Fiu sau tată?	230
Stăpân credincios	212	Înălțimea culturii	231
Cocoșul și oul	213	Misiunea	231
Frica de leu	213	Nastratin	
Poftă de mâncare	214	fumează opiu	232
Deochiul	215	Hogea și creștinul	232
Corectitudine	216	Cu voie	233
Schimbarea		Plăcerea revederii	233
locuinței	216	O altă limbă	234
Plata potrivită	216	Bătrâna însărcinată	234
Muncă ușoară	217	Nastratin Hogea	
Peștele		norocos	235
Sfântului Iona	217	Lenea	235
Valoarea țaranilor	218	Valoarea pomenii	236

Proprietatea	236	Adunarea corectă	253
Rapidul	236		
Băuturi calde	237	Rămăşaşagul lui	
Bărbat frumos	237	Nastratin Hoge	253
Măgarul pierdut	237	Demonstraţia	255
În copac	238	Răspunsul	255
Diferenţă de culoare	238	Scrisoarea dregătorului	256
Hoge şi beţivul	239	Pilaful	256
Împărţirea sarcinilor	239	Greutatea pisicii	257
Curmalele	240	Ascultă, dar nu crede!	258
Oaspetele	240	Nastratin şi cerşetorul	259
Schimbul	240	O sută de măgari	260
La muncă	241	Fără împrumut	260
Trasul la ţintă	241	Hainele schimbate	261
La târg	242	Cocoşul	261
Umbra	242		
Toate mâncărurile	242		
Pâinea	243	<i>Bibliografie</i>	263
Întrebările	243		
Importanţa hainei	244		
Timpul mesei	245		
Spus şi auzit	245		
Condoleanţe	245		
Măgarul pierdut	245		
Durerea ochiului	246		
Plata mirosului	246		
Cu ajutorul lui Dumnezeu	248		
Mulţumit de nevestă	249		
Omul care aduce ploaia	249		
Trimiterea lui Noe	250		
Sănătatea	251		
Demonstrarea nevinovăţiei	251		
Întrebările sunt folositoare	251		
Doi măgari	252		

Eu cine sunt?

Nastratin Hogea avea o oaia bătrână care nu îi mai folosea la nimic, mânca mâncarea degeaba. Într-o zi, nevasta i-a spus:

- Măi Nastratin, du oaia bătrână la târg și în locul ei să-mi aduci zahăr, sare, ceai, *henna*, săpun și nămol¹.

Un trecător a auzit înțelegerea lor și s-a gândit să profite. A pornit spre târg, pe urmele lui Nastratin. După o bucată de drum, Hogea s-a oprit să se odihnească; și-a legat de mână sfoara cu care legase oaia și s-a întins ca să tragă un pui de somn. Cum a adormit Hogea, bărbatul a dezlegat sfoara oii și a legat-o de mâna lui, apoi s-a culcat și el alături. Când s-a trezit, Nastratin a văzut că lângă el dormea un bărbat, cu oaia legată de mână. Și-a spus:

- Eu sunt el sau el e eu?

Oricât s-a gândit, nu s-a luminat. L-a trezit pe bărbat din somn și l-a întrebat:

- Cine ești tu?

Bărbatul a răspuns:

- Păi cine să fiu? Eu sunt Hogea.

Nastratin l-a întrebat apoi:

---

¹ Nămol medicinal de la Marea Caspică. Acesta se vindea în târguri, în perioada medievală, în recipiente mici. Femeile îl cumpărau și își spălau părul cu el. Acest obicei a dispărut și a fost uitat complet în societatea iraniană contemporană.

- Atunci eu cine sunt?

Bărbatul a răspuns:

- E limpede: tu ești eu.

Într-un sfârșit, Nastratin Hoge a ajuns să creadă că el este acel bărbat. Bărbatul a mers cu oaia la târg, a cumpărat tot ce își dorea nevasta lui Hoge și a mers acasă la ea. Femeia lui Hoge l-a dat afară din curte cu o bătă, dar femeia bărbatului l-a primit bine pe Nastratin Hoge și, de rușine, nu mai spunem aici ce au făcut împreună...

Cerșetoria

Împins de greutate, Nastratin Hoge s-a apucat să cerșească în târg. Un om avut i-a arătat două monede, una de aur și alta de argint, și l-a întrebat:

- Ce monedă vrei să-ți dau?

Nastratin a răspuns imediat:

- Pe cea de argint.

Omul i-a dat moneda de argint și s-a pus pe răs, așa cum au făcut și cei care văzuseră întâmplarea. Râdeau cu toții de prostia lui Nastratin.

Oamenii și-au făcut un obicei din a-i arăta moneda de aur și pe cea de argint și din a face haz de Nastratin, căci el alegea întotdeauna moneda de argint. S-a dus vestea și în alte regiuni. Veneau străini în târgul orașului lui Hoge și îl întrebau dacă vrea moneda de aur sau de argint. Hoge alegea întotdeauna moneda de argint, spre hazul celor de față.

Odată, un om bun la inimă a văzut că lumea râde de Nastratin, l-a luat din mijlocul mulțimii și i-a spus încet, ca să nu-l audă ceilalți:

- Când îți vor mai arăta cele două monede, s-o alegi pe cea de aur. Aurul e mai valoros decât argintul și oamenii nu vor mai râde de tine, spunând că ești prost.

Nastratin a văzut sinceritatea omului și i-a răspuns și el cu sinceritate:

- Dumneata ai dreptate. Dacă aleg moneda de aur, oamenii nu vor mai râde de mine, căci va fi limpede că nu sunt mai prost decât ei. Dar nu-mi vor mai da monedele de argint, iar cu păcăleala asta nici nu știi câți bani am reușit să strâng de la oamenii ăștia deștepți.

Visul

Într-o noapte, Nastratin Hogea a visat că a găsit o comoară. Comoara era atât de grea, încât, luptându-se să o care acasă, și-a udat pantalonii.

Dimineața, când s-a trezit, nevasta l-a certat de cum a deschis ochii:

- Să-ți fie rușine! Ești bărbat în toată firea și îți uzi pantalonii în somn. Rușine!

Hogea i-a răspuns calm:

- Nu vorbi prostii, femeie. Dacă și cealaltă jumătate de vis s-ar fi adevărit, acum îmi pupai mâinile, chiar dacă mi-aș fi făcut și cealaltă nevoie în pantaloni.

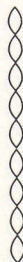

Găinile

Într-o zi, Nastratin Hogea s-a dus la dregătorul orașului și i-a spus:

- Înălțimea Ta, dă-mi în scris o poruncă prin care bărbatul care se teme de nevasta lui să-mi dea pe loc o găină.

Dregătorul îl cunoștea pe Hogea și, fiind obișnuit cu năzbâtiile acestuia, i-a dat porunca scrisă, după cum

ceruse. Nastratin a plecat și după câteva zile s-a întors la casa dregătorului aducând cu sine o sută de găini. Dregătorul s-a mirat văzându-l cu atâtea găini și l-a întrebat:

- Toate găinile astea le-ai luat cu porunca scrisă de mine?

Nastratin i-a răspuns:

- Dacă nu m-aș fi plictisit strângând atâtea găini, aș fi luat câte una de la fiecare dintre supușii Înălțimii Tale. Dar acum am venit să vă spun că, tot umblând după găini, am auzit că în orașul cutare ar fi la vânzare o sclavă frumoasă foc, care cântă ca o ciocârlie. O văd potrivită pentru Înălțimea Voastră.

Dregătorul s-a apropiat și i-a spus încet:

- Vorbește mai încet, Hoge, să nu te audă nevastă-mea.

Atunci Nastratin i-a răspuns:

- Mă cam grăbesc, Înălțimea Voastră. Da-ți poruncă să-mi dea găina care mi se cuvine și merg la treburile mele.

Abia atunci a înțeles dregătorul. A răs și poruncit slugilor să-i dea găina.

Hogea la război

Nastratin Hoge a plecat la război și a luat cu el un scut mare. Dintr-odată, un dușman a aruncat cu o piatră și i-a spart capul. Hogea i-a arătat scutul și i-a strigat supărat:

- Prostule! Nu vezi cât de mare e acest scut? De ai aruncat piatra în capul meu?

Bătaia

Un bărbat l-a întrebat odată pe Nastratin Hoge:

- Cum de se iau oamenii la bătaie și își fac rău unii altora?

Hogea i-a tras o palmă strașnică și i-a spus:

- Uite-așa!

